

2024-2025 M. M. PILIETIŠKUMO PAGRINDŲ BEI NACIONALINIO SAUGUMO IR KRAŠTO GYNYBOS DALYKŲ INFORMACIJA MOKYTOJAMS

Siekiant mokymo procese ugdyti daugiau šiuolaikiniame pasaulyje reikalingų įgūdžių, atnaujintose bendrosiose programose didelis dėmesys skiriamas mokinių kompetencijų stiprinimui. Viena iš jų – pilietiškumo kompetencija, kuri iki 9 (I gimnazijos) klasės įvairiais aspektais integruota į kitus dalykus, o nuo 9 (I gimnazijos) klasės atsiranda, kaip pilietiškumo pagrindų mokomasis dalykas, apimantis dviejų mokslo metų kursą.

Pilietiškumo pagrindų pamokose siekiama padėti mokiniui save suvokti kaip aktyvų pilietinės visuomenės narį, suprasti savo teises ir pareigas, pasirengti darniai, socialiai atsakingai gyvensenai ir asmeniniu indėliu prisidėti prie Lietuvos, Europos ir pasaulio pažangos, darnaus vystymosi. Dalyko pamokose ugdoma pagarba pagrindinėms demokratinės vertybėms: žmogaus orumui, laisvei, lygybei, teisingumui ir teisėtumui, tolerancijai, solidarumui, lojalumui savo valstybei. Mokiniai skatinami domėtis Lietuvos ir pasaulio realijomis, ugdyti atvirumą besikeičiančiai socialinei tikrovei, analizuoti galinčius joje kilti konfliktus ir ieškoti taikaus šių konfliktų sprendimo būdų.

Pilietiškumo ugdymas neatsiejamas nuo **socialinės–pilietinės veiklos**, kurios metu mokiniai gali pažvelgti į dalykus iš įvairių perspektyvų, pritaikant, išplečiant ir aktualizuojant pamokose įgytas žinias gyvenimiškose situacijose. 5-10 (I gimnazijos) klasių mokiniams numatyta surinkti 20 socialinių valandų per metus, o III-IV gimnazijos klasės mokiniams – 70 valandų per dvejus mokslo metus.

Mokiniai užbaigę pagrindinio ugdymo programą ir tęsiantys mokymąsi viduriniame ugdyme toliau gali mokytis Nacionalinio saugumo ir krašto gynybos iš laisvai pasirenkamųjų dalykų grupės. **Nacionalinis saugumas ir krašto gynyba**, kaip ir pilietiškumo ugdymo dalykas skatina stiprinti mokinių patriotizmą, domėtis saugumo ir krašto gynybos temomis, ugdyti mokinių atsparumą kylančioms grėsmėms ir suteikti mokiniams praktinių žinių ir įgūdžių veikti ekstremalių situacijų, krizių ir karo atveju.

Šioje informacinėje skrajutėje pateikiama informacija aktuali mokantiems I-II gimnazijos klasių mokinius **pilietiškumo pagrindų** bei III-IV gimnazijos klasėms mokinius **nacionalinio saugumo ir krašto gynybos** dalyko.

Spausdami ant toliau pateiktų interaktyvių ikonų, būsite tiesiogiai nukreipti į aktualaus tinklalapio nuorodą.

ILGALAIKIŲ PLANŲ PAVYZDŽIAI

Nacionalinės švietimo agentūros specialistai yra parengę ilgalaikių planų pavyzdžius, kuriuose nurodytas rekomenduojamas kiekvienai temai skirtas valandų skaičius. Planų pavyzdžiuose taip pat pateiktos nuorodos į šaltinius – įvairiais formatais parengtą metodinę medžiagą, kurią galima naudoti mokymo procese. Nuorodas į planų pavyzdžius galite rasti spausdami ant pasirinktos klasės skaičiaus (toliau).

PILIETIŠKUMO PAGRINDAI

NACIONALINIS SAUGUMAS IR KRAŠTO GYNYBA

LAUKIAMAS VADOVĒLIS

Esame dėkingi Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijai už parengtą **Nacionalinio saugumo ir krašto gynybos vadovėlį** III gimnazijos klasės mokiniams. Planuojama, kad vadovėlis atsiras prekyboje 2025 m. pradžioje. Sekite informaciją švietimo portalo [emokykla.lt vadovėlių skiltyje](https://emokykla.lt/vadoveliu-skiltyje).

BENDROSIOS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REKOMENDACIJOS

Kviečiame naudotis bendrosios programos įgyvendinimo rekomendacijomis, kurios nuolat pildomos ir atnaujinamos. Jose išsamiai aprašytos veiklos, padėsiančios pamokose ugdyti skirtingas mokinių kompetencijas, bei kiti veiklų planavimo pavyzdžiai. Kviečiame rinktis iš toliau pateikto sąrašo.

Pilietiško pagrindų BP
įgyvendinimo rekomendacijos

Nacionalinio saugumo ir krašto gynybos
BP įgyvendinimo rekomendacijos

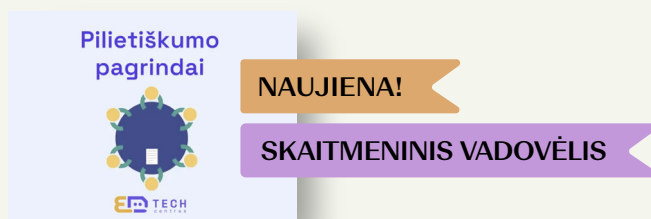
Daugiau metodinės medžiagos pagal dalykus galite rasti toliau pateiktose nuorodose:

PILIETIŠKUMO
PAGRINDAI

NACIONALINIS SAUGUMAS
IR KRAŠTO GYNYBA

SKAITMENINĖS MOKYMO PRIEMONĖS (SMP)

Švietimo portale emokykla.lt galite rasti skaitmeninių mokymo priemonių banką, kuriame patalpintos nemokamos Nacionalinės švietimo agentūros (NSA) kurtos priemonės bei kitų teikėjų SMP. Šiais metais skaitmeninės švietimo transformacijos projekto „EdTech“ komanda parengė **skaitmeninį pilietiškumo pagrindų vadovėlį**, apimantį visas bendrosios programos 9–10 (I–II gimnazijos) klasių temas. Vadovėlyje pateikta teorinė medžiaga, gausu įvairių vaizdo ir rašytinių šaltinių, taip pat nuorodų į originalius dokumentus bei piliečiams aktualias interneto svetaines. Kiekvienos temos įtvirtinimui skirtas visas užduočių blokas.

Taip pat dalinamės Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos parengta mokymo medžiaga – „**Pasirengimas branduolinėms ar radiologinėms avarijoms**“, kuri padės informuoti I–IV gimnazijos klasių mokinius, kaip elgtis įvykus branduolinei ar radiologinei nelaimėi.

Visos SMP pateiktos [čia](#). Kviečiame naudotis filtravimo funkcija, kad lengviau rastumėte savo dalykui aktualų mokymo turinį.

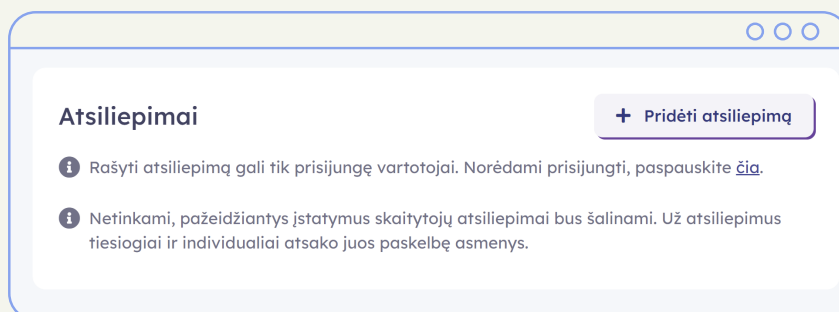
JŪSŲ ĮVERTINIMAS – SVARBUS

Kviečiame Jus, mokytojai, aktyviai komentuoti ir vertinti tiek išbandytas skaitmenines mokymosi priemones, tiek vadovėlius, tiek ir kitą švietimo portale emokykla.lt skelbiamą metodinę medžiagą. Jūsų atsiliepimai bus naudingi metodinės medžiagos rengėjams, kurie savo ruožtu galės koreguoti ir gerinti pateiktą mokymo priemonių kokybę. O taip pat atsiliepimai svarbūs ir pačių mokytojų bendruomenei, kad geriausios rekomendacijos būtų matomos visiems emokykla.lt portalu besinaudojantiems mokytojams.

Prie kiekvienos mokymo priemonės emokykla.lt portale matysite „Atsiliepimai“ laukelį, kurį užpildę, galite pateikti savo įvertinimą.

Radę klaidą emokykla.lt pateiktame metodiniame turinyje, prašome informuoti mus el. paštu info@nsa.smm.lt

PRAKTINIO PILIETIŠKUMO IR GYNYBOS ĮGŪDŽIŲ KURSAS MOKINIAMS

Krašto apsaugos ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerija toliau tęsia bendrą Pilietiškumo ir gynybos įgūdžių kurso 9 (I gimnazijos) klasių mokiniams projektą. Pilietiškumo ir gynybos įgūdžių kursas skirtas gerinti mokinių žinias apie nacionalinį saugumą, piliečių vaidmenį valstybės gynyboje, suteikti jiems praktinių įgūdžių.

Nuo šių 2024-2025 mokslo metų šią integruotą ugdymo veiklą 9 (I gimnazijos) klasių mokiniams **privalo įgyvendinti visos mokyklos**, vykdančios pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį. Trijų dienų kurso programą mokyklose veda Lietuvos šaulių sąjungos specialistai.

Per tris kurso dienas mokiniai mokysis išgyvenimo lauko sąlygomis, kaip tinkamai elgtis ir išvengti pavojaus gyvybei ir sveikatai ekstremalių situacijų atveju, kaip suteikti pirmąją pagalbą, kitų įgūdžių, pagal žemiau pateiktą rekomenduojamą pilietiškumo ir gynybos įgūdžių kurso (PGĮK) turinį:

Eil. Nr.	Mokymo dalykas	Iš viso valandų	Užsiėmimai	
			Teoriniai	Praktiniai
1.	Pilietiškumas	1,5	1,5	
2.	Išgyvenimo pagrindai	6	0,5	5,5
3.	Šaudyba ir ginkluotė	3	0,5	2,5
4.	Bendroji sauga	1,5	1	0,5
5.	Pirmoji medicinos pagalba	2,5	0,5	2
6.	Žygis	6,5	2	4,5
	Iš viso:	21	5	16

LIETUVOS JAUNIEJI ŠAULIAI

Praktinio pilietiškumo ir gynybos įgūdžių kursas – puiki proga mokiniams geriau susipažinti su Lietuvos šaulių sąjungos veikla bei daugiau sužinoti apie jaunuosius šaulius. Tai – labiausiai matoma Lietuvos šaulių sąjungos narių grupė, aktyviai dalyvaujanti ir organizuojanti įvairius visuomeninius renginius, akcijas, sporto varžybas. Jaunųjų šaulių būreliai veikia daugelyje Lietuvos rajonų.

Jaunieji šauliai rengiami pagal 4 pakopų programą. Kiekvienų mokymų metu jaunuoliai įgyja teorinių ir praktinių žinių – karybos, Lietuvos istorijos, lyderystės, pilietiškumo, sveikos gyvensenos. Išlaikę gebėjimų egzaminą gauna tai liudijantį sertifikatą ir antsiuvą. Jaunieji LŠS nariai yra svarbūs šauliškų tradicijų puoselėtojai ir skleidėjai visuomenėje. Tad svarbu, kad jaunasis šaulys visuomet būtų pavyzdingas moksleivis, sūnus, dukra, pilietis. Kviečiame paraginti savo mokinius prisijungti ir atstovaujant jaunojo šaulio vardą, būti pavyzdžiu savo bendruomenėje.

Daugiau informacijos rasite [Lietuvos šaulių sąjungos tinklapyje](#).

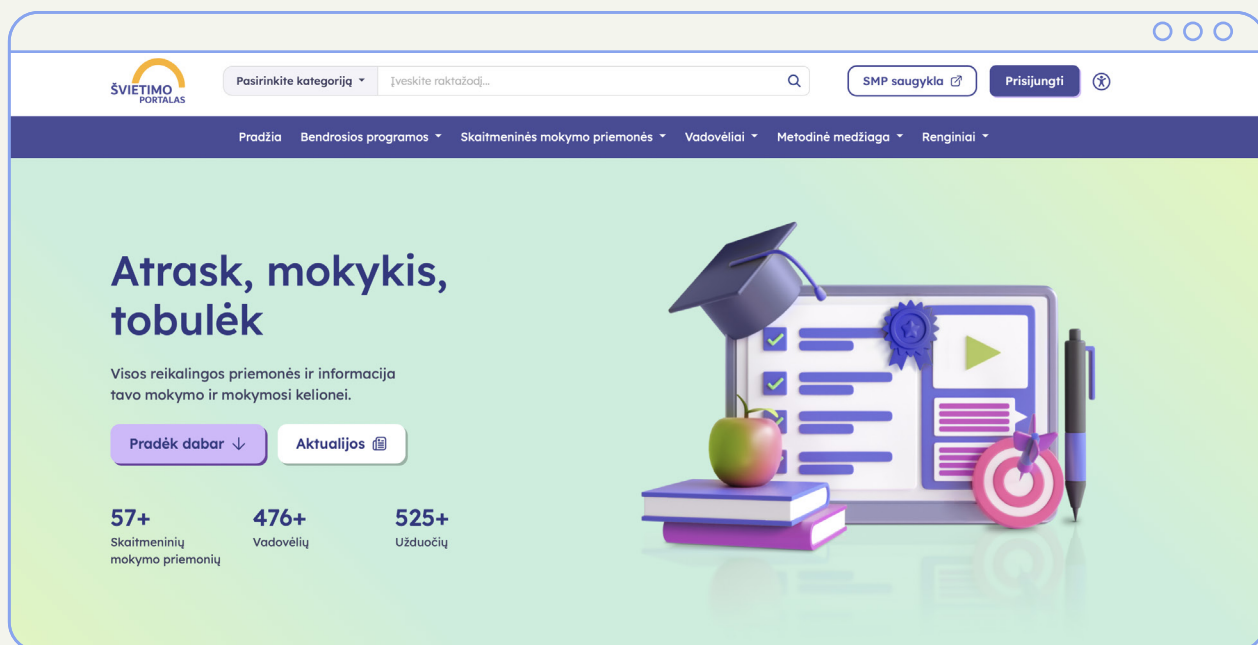
ATSINAUJINUSI EMOKYKLA.LT

Naujus mokslo metus švietimo portalas emokykla.lt pasitinka papildytas skaitmeninėmis mokymo priemonėmis, užduočių banku, virtualiu asistentu, patobulintomis paieškos galimybėmis ir atnaujintu dizainu.

Ankstesnė mokyklos interneto svetainė buvo skirta pedagogams, o dabar, sukūrus „Užduočių banko“ modulį ir papildžius ją inovatyviomis skaitmeninėmis mokymo priemonėmis, ji tampa tikra atradimų erdve ir mokiniams.

Naujai papildytą skaitmeninių mokymo priemonių dalį sudarys įvairios projekto „Skaitmeninė švietimo transformacija (EdTech)“ metu parengtos užduotys, simuliacijos, vaizdo medžiagos, žemėlapiai, įvairi skaitmeninė medžiaga, edukaciniai žaidimai. Taip pat mokytojai čia ras nuotolinio, mišriojo ir hibridinio mokymo(si) pamokų pavyzdžių. Sukurtas „Užduočių bankas“, kuriame mokytojai ir mokiniai galės atlikti užduotis, dalintis skaitmeniniais produktais. Mokytojas galės komplektuoti ir paskirti užduotis mokiniams, matyti mokinių sprendimo rezultatus.

Kviečiame išbandyti atnaujintą emokykla.lt

Kviečiame klausti

el. paštu smin@smsm.lt, tel. (+370 5) 219 1190.

Taip pat – socialinių tinklų „Facebook“, „Instagram“, „LinkedIn“ Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos paskyrose.

